

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: Ursache Petru,
judecători: Toma Nadejda și Țurcan Anatolie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de partea vătămată Școlnic Viorica, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017, în cauza penală privind-o pe

Costișanu Natalia XXXXX, născută la XXXXX, originară din s. XXXXX, r-nul XXXXX, domiciliată în or. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.09.2015 – 25.11.2016;

Instanța de apel: 13.01.2017 – 26.04.2017;

Instanța de recurs: 26.09.2017 – 13.12.2017;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 25 noiembrie 2016, Costișanu Natalia a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa în formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, ce constituie 8 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Costișanu Natalia în perioada de timp de la 03 septembrie 2012 până la 22 noiembrie 2012, intenționat, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, activând în calitate de secretar referent la biroul notarial „Școlnic Viorica,, situat în orașul Telenești, str. Ștefan cel Mare, 2 s-a oferit de a achita taxele de stat la instituția bancară, astfel fiindu-i încredințate pe perioada dată sumele de bani, prin înșelăciune manifestată prin prezentarea notarului Școlnic Viorica a ordinului falsificat de încasare a numerarului nr.MNEE-F000 din 09.09.2012 prin achitarea sumei de 1230 lei și 1250,00 lei și prin înserarea ordinilor de încasare achitate din perioade precedente, a însușit de la biroul notarial „Viorica Școlnic” bani în numerar în sumă totală de 13 550 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Ștefan Balmuș în interesele inculpatei Costișanu Natalia, prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cererea inculpatei de aplicare a actului de amnistie, cu înlăturarea răspunderii penale și a pedepsei aplicate față de Costișanu Natalia, invocând următoarele argumente:

- consideră sentința prea aspră și neîntemeiată în partea pedepsei aplicate. Solicită aplicarea în privința inculpatei amnistiei în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aprobată prin Legea privind amnistia din data de 29.07.2016 sub nr. 210;

- acțiunile inculpatei sunt încadrate în prevederile art. 190 alin.(1) Cod penal, potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal se consideră infracțiune mai puțin gravă, deoarece pentru faptele sale legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv, ceea ce cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Apărarea consideră, că inculpata întrunește toate condițiile pentru aplicarea în privința sa a prevederilor Legii 210 din 29.07.2016.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017, a fost admis apelul avocatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a fost încetat procesul penal în privința inculpatei Costișanu Natalia, în baza art. 2 a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei în faptele incriminate.

Instanța de apel a specificat că odată cu publicarea în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.293-305 din 09.09.2016 a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.210 din 29.07.2016 și cu continuarea examinării apelului până la data de 26.04.2017, situația pe caz s-a schimbat, fapt care urmează a fi luat în considerație la examinarea cauzei în ordine de apel.

Reieșind din materialele cauzei penale rezultă, că inculpata a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal în perioada de timp 03.09.2012 până la 22.11.2012, adică până la adoptarea Legii sus menționate, iar pedeapsa prevăzută pentru infracțiunea comisă se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 800 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, adică face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Totodată, inculpata anterior nu a fost absolvită de pedeapsă în baza actului de amnistie sau grațiere, precedente penale nu are, a recunoscut vina pentru

cele comise, s-a căit activ și nu are de achitat careva prejudiciu material, iar în instanța de apel, personal a depus cerere prin care solicită să fie amnistiată.

Argumentele procurorului, părții vătămate și avocatului acestei referitor la respingerea apelului avocatului, neaplicarea amnistiei și menținerea sentinței instanței de fond au fost respinse ca neîntemeiate de către instanța de apel.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, prin intermediul oficiului poștal, la 23 iunie 2017, în termen, declară recurs ordinar partea vătămată, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- inculpata atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată vina nu a recunoscut-o, prin urmare nu a avut loc căința activă, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii și nu a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală;

- prejudiciul material a fost restituit de către soțul inculpatei, ci nu de către aceasta.

7. Avocatul Balmuș Ștefan în numele inculpatei Costișanu Natalia și procurorul prin referințele depuse au solicitat declararea inadmisibilității recursului.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Din textul recursului Colegiul penal constată, că recurenta ca temei invocă pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Conform alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când: *pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției*

contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal consideră, că argumentele aduse de recurentă în susținerea solicitărilor sale, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, și asupra acestora instanța s-a expus în mod întemeiat, așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, dând o apreciere probelor conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă privind aplicarea în privința inculpatei Costișanu Natalia prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016.

Colegiul penal de asemenea consideră că instanța de apel corect a stabilit, că nu poate fi reținut argumentul procurorului și al părții vătămate, că în speța dată este imposibilă aplicarea prevederilor legii nominalizate, deoarece inculpata nu a recunoscut vina inițial, or, poziția inculpatei s-a schimbat în instanța de apel, aceasta solicitând aplicarea amnistiei și recunoscând integral vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, iar inculpata întrunește criteriile necesare pentru aplicarea amnistiei: a solicitat personal aplicarea amnistiei, nu are antecedente penale, a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, a recuperat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, partea vătămată nu a înaintat acțiune civilă în prezenta cauză penală, iar daunele cauzate prin infracțiune au fost restituite, iar restituirea mijloacelor bănești de către soțul inculpatei nu influențează soluția în prezenta speță.

Astfel, Colegiul penal atestă, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de către recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de partea vătămată Școlnic Viorica, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2017, în cauza penală privind-o pe **Costișanu Natalia XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **12 ianuarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie